

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**

Előfizetési ár:

Kegyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 3 kor., egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,

hová a káriratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal

méréselt áron számít fel.

Revolver a politikában.

Az ellenzéki akció, amely nagy tüzzel indult, mintha hirtelen befagyott volna. A kormány alatt ingott a talaj. Wekerle sápadt arccal járkált, Andrássy könyörgésre fogta a dolgot és napokig puhított és akinek ép kez-lába volt, szaladt megmenteni a megmenthetetlennek tartott hatalmas nemzeti kormányt. Még egy ilyen mentési akció és az agyagból gyúrt óriás ott fog hemperegni a porondon.

A kormánynak sikerült rávenni az alakulóban levő ellenzékét arra, hogy ne obstruálja meg az egyszakaszos alkotmánytípust. A mód, ahogy magukat megmentették a helyzet, amelybe belekergették önmagukat, nagyon jellemzi őket. Ismét hazafiak voltak és az alkotmány legszörnyűbb lábba tiprását megint hazafiságukkal mentgették.

A meglapulni látszó ellenzék kénytelen volt belenyugodni abba, hogy a kormány javaslata ellen hazafias indokokból nem szabad a legélesebb parlamenti fegyverekhez nyúlni. Kénytelen volt, mert a többség gyorsan úgy állította be a kérdést, hogy aki a kormány javaslata ellen sikra mer szállni, az egyúttal szövetségesévé válik a horvátok vad obstrukciójának. Minthogy pedig senkinek sem lehet olyan perverz ambíciója, hogy a horvát testvérek nemzetellenes agitációját elősegítse, hát a kiegyezés ellenségei és az egyszakaszos merénylet ellenzői kénytelenek voltak visszavonulni.

Senki sem veheti rossz néven a kilépett függetlenségiektől, hogy alakulóban levő pártjukat nem akarják olyan ügy szolgáltatába állítani, amelyet a többség és a kormány, ha mindjárt hamis módon bár, de mégis úgy tüntethet fel, mint szövetekezést a nemzet ellenségeivel. De akinek van csak egy parányi politikai belátása és a politikai tisztesség züllésének eszomorú napjaiban megőrizte legalább egy szikráját a politikai becsületességnek, az mély szomorúsággal látja, hogy egy nemzeti ellenzék kialakulása elé ilyen akadályokat gördítenek. Mert mi történik itt? Az, hogy aki a magyar alkotmány védelmére akar kelni, az olyan látszattal teheti ezt csak,

mintha egy hazaellenes, lázadó bandával volna valamiféle szövetségben. És nem elég, hogy ez az igazságtalan látszat önmagától megvan, a többség elég lelkiismeretlen arra, hogy ezt a hamis látszatot még jobban, még élesebben juttassa kifejezésre.

Az a mély romlottság, amely ebben a szituációban megnyilvánul, éppen azoknak esik terhére és azokat károsítja, akik büntelének, viszont azoknak szolgál javára, akik bűnösök. Nem a függetlenségi disszidensek voltak azok, akik a horvát politikát elrontották, hanem éppen ellenkezőleg: azok rontották el, akik a kormányon vannak, vagy a kormány háta mögött ülnek. Ha tehát azokat a bűnösöket kell megtalálni, akik az egész mai helyzetért felelősek, nem kell őket a disszidensek közt keresni. Sőt nyilvánvaló, hogy a kormány a horvát obstrukciót fölhasználta a maga céljaira. Most azt igéri, hogy ha egyszer az egyszakaszos kiegyezés meglesz, ha nem zavarja a magyar ellenzék a kiegyezés tető alá hozásában, akkor majd alaposan el fog bántani a horvátokkal. De hát miért nem bánt el velük eddig? Azért, hogy megmenten az országot a horvát lázadástól, bért kér már előre? És ezt a bért az alkotmány szabad letiprásában szabja meg?

Hiszen a dolog nem így van, hanem úgy, hogy a horvát lázadást éppen azért nem verte le, holott leverhette volna, mert így akarta kényszerűséggel tenni a kiegyezés elfogadását és a házaszabályok revízióját. A kormány hallgatagul büntársául szegődött a horvát akciónak, hogy az általános zürzavart fölhasználhassa terveinek keresztülvitelére. Most pedig elég lelkiismeretlen arra, hogy az általános zürzavárban még a keletkező nemzeti ellenzékét is arra kényszerítse, hogy alkotmánytípró cselekedeteit meg ne akadályozhassa. Sőt még tovább megy: cím boraságnak tüntetné fel a horvát lázadókkal, ha a kilépettek a kiegyezés ellen erélyesen lépnének föl.

Az a nagy hazugság, amely ebből az egész szituációból kiordit, egy teljesen züllött, keresztül-kasul royolt és odvas politikai rendszernek terméke. Ismét a nagy hazafiak koturnusában járkálnak a haza legveszedelmesebb ellenségei és ismét a hazafiatlanság látszatába jutnának azok,

akik igazán az ország érdekeit tartják szemük előtt.

A kormány azzal hitegeti őket és az országot, hogy majd ha lesz kiegyezés, letöri a horvátokat. Bizonyosak vagyunk benne, hogy a horvátokkal szemben éppen olyan tehetetlen lesz azután is, mint a milyen ma. Egyszerűen azért, mert még egyéb kötelezettségei is vannak Bécsrel szemben, amelyeket másként, mint a horvát mumussal nem tudnak kicsikorni a nemzetől.

Wekerle a horvát lázadást nem fogja letörni. Revolverni fogja vele a nemzetet tovább, mindaddig, míg a katonai létszám-emelésen is túl leszünk és akkor a függetlenségi pártnak későn lesz megbánnia, hogy horvátellenes gyűlöletének lángoló hevében Bécsnek minden vágyakozását kielégítette.

A visszavándorlás. Amilyen súlyos vérvetsésg volt az országnak az a tömeges kivándorlás, melynek rugója a megélhetési viszonyok züllöttsége volt, éppen olyan csapás lehet az a visszavándorlás is, mely százezzel hozza vissza a kivált elemeket, akiknek immár Amerika sem tudja a mindennapi kenyeret megadni. Súlyosbodnék ez pedig annál inkább, mennél iránytalanabban történének a visszatért munkaerők elhelyezkedése és csak az amugy is rossz kereseti viszonyokat rosszabbítana, ha az egyes részeket a szükségletnél több munkakereső árasztaná el.

A kormányra és társadalomra háramló fontos feladatnak Andrássy Gyula gróf felügyeliszter a lehető leggyorsabban nek is látott, hogy ezt a nagylejentségű nemzetgazdasági kérdést az ország javára intézze el. De nemcsak mint felügyeliszter, hanem mint ember is belátta, hogy már emberszeretetből is kötelessége a kormánynak gondoskodni azokról, akik reményüket vesztve térnek vissza az elhagyott anyaföldre hogy itt télviz idején kenyer nélkül maradjanak.

Ebben a nagy horderejű kérdésben Andrássy felügyeliszter értekezletet hívott össze minisztériumába, melyen a szakminisztériumok képviselői is részt vettek. Az értekezlet összehívásának tulajdonképeni oka az volt, hogy a külügyminiszterhez New-Yorkból érkezett távirat arról adott hírt, hogy Amerikában a visszavándorlás rendkívüli mérvet ölt és ez a tömeges visszavándorlás karácsonyotól, újévig fog elhűződni.

Az illetékes tényezők tudatában van-

nak annak, hogy ez a nagy visszavándorlás az országra, melyben nagy munkáshiany uralkodik, nagy horderejű nemzetgazdasági jelentőséggel bír, másrészt azonban tudják azt is, hogy itt gyors intézkedésre van szükség a tekintetben, hogy a tömegesen érkező visszavándorlók serege irányításuk és céltudatos akció által felosztva, minden munkáscsoport oda vezéreltessék, hol a képességének és hajlamainak megfelelő munkát felajánlhatja. Egy helyesen és tervszerűen vezetett akció ugyanis elhárítja azt a veszedelmet, hogy az ország némely része a szükségelté több munkakeresővel árasztassék el és a visszavándorlók az ottani kereseti viszonyokat rosszabbítva, az itthon maradtak közt elégedetlenséget szítsanak.

Főlötte nehéz problémát gördít elénk az a körülmény, hogy hitel érdemlő tudósítás szerint a visszavándorlók egy nagy része minden anyagi eszköz híján van. Eppen most köszöntött be a téli is, mely a munkák egy részét megszünteti. Eppen ezért a kormány számít arra, hogy ipari és gyári körök a kormányt a legmesszebb menő mértékben támogatni fogják s módot és alkalmat fognak keresni, hogy a lehető legnagyobb számmal legyenek a visszavándorlók elhelyezhetőek.

Az egyes szakminiszterek, a belügyminisztériumban tartott értekezleten történt megállapodás értelmében, a lehető legrovidebb idő alatt összegyűjtik a munkásszükségletre vonatkozó kimutatásokat. Ezeket alkalmas módon országszerte közhírré fogják tenni. Felmében a munkálatok szétszósztatás a földművelésügyi miniszter által már felállított munkásközvetítő kirendeltség fogja eszközölni. Par nap alatt pedig gondoskodás történik arról is, hogy az északnyugati európai kikötőkön át érkező visszavándorlók részére több ponton oly időben nyújtsanak kimerítő felvilágosításokat, a hazai kereseti viszonyok felől, hogy amidőn azok az ország határát átlik már tájékozva legyenek, hol, mennyi és milyen munka van.

A visszavándorlás rendkívüli megnövekedése magában hatalmas ellenszer a kívándorlásból című alandó vévesztés leküzdésére. Ennek a népmozgalomnak azonban ha a kormány intézkedéseit nem egészíti ki szervesen az arra hivatott gazdasági és társadalmi tényezőző céltudatos munkája, éppen olyan nagy horderejű káros hatása lehet amennyire üdvös eredményeit remélhetjük akkor ha mindenki kesedelem nélkül megteszi kötelességét.

A magyar pénzpiac válsága.

Néhány héttel ezelőtt cikket írtunk, melyben ismertettük egy ismert közgazdasági férfi szakvéleményét a pénzválságról és annak megoldásáról.

A vélemény lényege az volt, hogy államjegyek kibocsátásával kellene és lehetne megszüntetni a magyar pénzpiacra jelentkező mizériákat. Fenttöndön érdekes módon szólt a vélemény azzal az eshőséggel, hogy ha a kibocsátandó államjegyek értéke Ausztriában vagy külföldön devalválódik, akkor minden fillér, melyet a mi pénzünkben levonnának, a válságos behozatali várn jelenlőségével birna, csak néve eshőséggel azokat az eredményeket jelentene, amiket az önálló vamtörvényről remélhetünk volna.

Világosabban szólva: ha a mi korunkért, melynek folyó értéke itthon száz fillér, és Ausztriában csak kilencven fillérvény értékű arut szereshetnének be, akkor az Ausztriából behozott aruk nálunk tíz százalékkal megdrágulnának, — tehát nem volnának többé versenyképesek s ennél fogva a ma-

gyar ipar fellendülés a saját fogyasztási területét meghódítana.

Rendkívül érdekes, hogy míg Magyarországon az államjegyek kibocsátására senki sem gondol és valószínűleg igen sokan csak közgazdasági idealizmusnak tekintették a most ismertett érdekes közleményt, Amerikában azóta a tényleg megselekedtek azt, hogy az ottani pénzválság szanalása véget út államjegyeket hoztak forgalomba.

A praktikus amerikai pénzüveg megértette ezt a legtermészetesebb megoldási módot és alkalmazta sikerrel, mert mint a közgazdasági jelentésekből tudjuk, nemcsak hogy devalváció nem állott be e miatt, hanem az történt, hogy az amerikaiak az újkibocsátású államjegyekért európai aranyat is vásároltak.

Ezek előrebocsátása után ismerteltük ugyanczen közgazdasági szakférfi véleményét arról, hogy mi az igazságot a magyar válságának.

Mikor még Magyarországon jóformán semmit sem éreztünk a pénzválságból, tehát akkor, midőn az európai nagy államok jegybankjai a bankrát felmentik még csak elkezdtek, — a budapesti legnagyobb pénzüintézet vezérigazgatói tanácskozára gyűltek össze a végből, hogy milyen szolidárius eljárást kövessenek a külföldön már érezhető pénzdrágasággal szemben?

A tanácskozás leginkább a külföldön elhelyezett zaloglevelek miatt vált szükség sse, mert akkor már sejteni lehetett azt, hogy a magyar intézetek által kibocsátott zaloglevelek arfolyama jelentékeny áresésnek lesz kitéve.

Az egybegyűlt vezérigazgatók többsége arra az alaponra helyezkedett, hogy a pénzpiac természetes fejleményeinek nem szabad mesterségesen gátat emelni. Lesz ami lesz, mondták a pénzkapacitások, az arfolyamcsökkenések esélyeivel mindenkiné szem kell vetni.

Ezt az elvet csak éppen Lán c y Leó, a pesti kereskedelmi és iparbank vezérigazgatója nem fogadta el helyesnek, hanem kijelentette, hogy ő a vezetése alatt álló intézet által kibocsátott zaloglevelek kúrszát megvédi, azok arhanyatlasat bekövetkezni nem engedti.

Mint hogy Lán c y Leó ezen elhatározásához szigoruan ragaszkodott, a többi intézetek vezérigazgatói is kénytelenek voltak saját zalogleveleik bonítását ilyenformán védelmezni és ez volt a magyar pénzpiac végszete.

Mert: a zaloglevelek tulajdonosai csakhamar észrevették azt, hogy az a szarokrona, mely most zalogveleiben van elhelyezve csak négy százalékos jövedelmez, holott a külföldi betéti kamatláb szerint ugyanczen száz korona most magasabb kamatláb szerint gyümölcsözethető.

Csak természetes, hogy mindenki sietett pénzt tenni zalogveleik, mert azokat jó árért értékesíthette, mivel hogy az arfolyamot itthon szigoruan megtartották.

Megtörtént az a legnagyobb képtelenség, hogy a magyar földhitelintézet zaloglevelei alacsonyab kúrszon állottak, mint más magyar zaloglevelek, holott mindenki tudja, hogy rendes pénzvizsk között a magyar földhitelintézet zalogveleinek bonítása minden más intézet zalogveleleit felülmulja.

Meg kell itt emlékeznünk, hogy a magyar földhitelintézet zalogveleinek kúrszát mesterséges uton nem tartották fenn, hanem az ki volt téve a természetes árhullámzásnak.

És megtörtént, hogy éppen a magyar földhitelintézet zalogvelelei nem özőnlöttek vissza a külföldről, holott a többi intézeteket, mint köztudomású valósággal elarasította a zalogvelelek visszaözőnlöte.

Miért?

Egyszerűen azért, mert: ha a zalogvelel arfolyama kisebb lett, akkor a tulajdonos nem igyekezett azt eladni, — mert a kevesebb pénz után a külföldön felemelt be-

téti kamatok jövedelmeit kisebb volt mint a mennyit a zalogvelel nyújtott.

A legnagyobb magyar pénzüintézetek vezérigazgatói nem tudták megérteni ezt a közgazdasági igazságot s ezzel az értelmetlenségükkel sodorták válságba a magyar pénzpiacot.

Nemcsak szemrehányás, hanem súlyos vád terheli ezért a magyar pénzpiac legelső vezérleit, akik ezen nagy hibájukat még tették azzal is, hogy mikor már pénztárlaikban felhalmozódtak a visszaözőnlöt zalogvelelek, akkor Bécsben igyekeztek a tömérdék anyagot lombardirozni.

Eppen abban az időben vitték Bécsbe a magyar papirokat, amikor a magyar államférfiak a kiegyezést igyekeztek nyelbe utni az osztrák fővárosban és ennek a lombard üzletnek nagy befolyása volt és nagy szerepe volt a kiegyezés feltételeinek megállapításánál.

Mindent összegezve. megállapítható:

1. hogy a magyar pénzpiac válsága a zalogvelelek visszaözőnlöte miatt történt, mert hiszen a pénzüintézetek a zalogvelelek miatt voltak kénytelenek nagy rezervákat tartani és a hitelnnyújtást megszüntetni;

2. hogy a zalogvelel visszaözőnlötések legfőbb oka az a határozat volt, melylyel tisztan csak húságból és az egymás közötti versengés okaért kimondották, hogy gátat vetnek a természetes artejődésnek és fenn tartják a zalogvelelek kúrszát.

Ujdonságok.

Szentes. 1907. November 23.

— Városi közgyűlés Szentes város képviselőtestülete f. hó 25-én rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgyszavára csupán az 1908. évi költségelőirányzatok voltak kitéve. Ahogy azonban Mat é f f y Ferenc dr. polgármester, a gyér szamban megjelent városatyak üdvözlésével a közgyűlést megnyitotta és — mert kívánták — az előző közgyűlés jegyzőkönyvét felolvasatta. — napirend előtt felszólalt Füst i Molnár Lajos, hogy a költségelőirányzat tárgyalásának elhalasztására indítványt tegyen, miután ezek — törvény szerint — rendkívüli közgyűlésen nem tárgyalhatók. Az ügyvel kapcsolatban aztan Gally Sandor erősen kiélt az ellen, hogy a szavévőség és a tanács úgy a költségelőirányzatot, mint a zárszámadat olyan kesedelemben viszik a közgyűlés elé, hogy ezek a fölöttes hatóság jóváhagyását ez évben már alig gyerhetik el, illetve azok fölülvizsgálás alá nem kerülhetnek és indítványt és tett ara néve, hogy ezért a közgyűlés roszsallását fejez ki. S z e d e r Janos felszólalása és a polgármester felvilágosító magyarázata után azonban Gally ezt indítványát visszavonta, — mire a közgyűlés, miután B ü g y i Antal főjegyző utján ehhez a tanács is hozzájárult, egyhangulag fogadta Füst i Molnár Lajos indítványát, a költségelőirányzatok tárgyalását a legközelebbi rendes közgyűlés napirendjére toltá ki.

— A kereskedőegylet és az adóreform.

A szentesi kereskedőegylet válaszmánya a f. hó 24-én délután tartott ülésében foglalkozott a kormány által tervezett adóreform kérdésével s beható eszmecsere után határozatot hozott, mely szerint a leghatározottabban tiltakozik a magyar ipart és kereskedelmet végképpen tönkreteléssel fenyegető ezen adóreform behozatala ellen, ez irant memorandummal fordul az országos magyar kereskedelmi egyletúleshez annak vezetőségét felkéri, hogy hasonló szellemű tiltakozásra hiv-

ta fel az országban létező összes kereskedelmi szervezeteket és a kormánynál minden befolysával hasson oda, hogy az adóreform az egységes progresszív adórendszer behozatala alapján létesíttessék.

— Amerikából vissza D a r á n y i Ignác földmívelésügyi miniszter nagyon érdekes táviratot küldött a napokban a gazdasági egyesületekhez. A miniszter arról értesíti a gazdasági egyesületeket, hogy Amerikából visszatérőben vannak az ott hazatiltaságokat magukat magyarok és itthon a honi föld régezt aszárják föl, munkájuk után itthon akarnak megélni. A hajó a héten érkezik Fiuméba visszavandorló honfitársainkkal, kik a szárazföldre lépve, munkát kérnek. A miniszter azért fordult a gazdasági egyesületekhez, hogy a munkaadók figyelmét hívják fel a visszatérőre. Az érdekes távirat így szól: »G a z d a s á g i E g y e s ü l e t e k n e k, S z e n t e s. Amerikából huszonötödikén több száz munkás érkezik haza. Ha működése területén munkásokra valamely munkaadónak szüksége van, a bérfeltételek közlével az illető munkaadó közvetlenül értesítse arról L e k k y István miniszteri osztálytanácsost, Fiume, Európa-szálló. Földmívelési miniszter.« A miniszter e táviratára azzal hívjuk fel az érdekeltek figyelmét, hogy ha akar ipari akár gazdasági munkásokra a visszavandorlókból reflektálnak, jelentsek ezt be a gazd. egyesület titkáranak.

— Gyűlések az ármentesítő társulatnál. A kőrös-tisza-marosi ármentesítő társulat ez évi rendes közgyűlést december hó 11-én tartja Hódmezővásárhelyen, az oitani város-haza termében. Ezt megelőzően, december 10-én délelőtt a társulat központi választmány a tiések, ugyancsak Hódmezővásárhelyen.

— Kegyelem a katonaszökevényeknek. A király megbízásából a magyar és az osztrák honvédelmi miniszterek rendeletileg közlik, hogy a korona a katonaszökevényeknek kegyelmet adott. Kétségtelen, hogy ez a rendelkezés érdemileg mindenütt nagy örömet fog kelteni, mellékkörülményei azonban reánk magyarokra megalazók. Tudni kell ugyanis, hogy a magyar minisztertanács még a június 8-ki koronázási évforduló alkalmával tartott ülésén hozta azt a határozatot, hogy a katonai szökevények és a behívó parancsnak nem cuedelmeskedők megkegyelmzése iránt előterjesztés tétessék a királynak. S erre az történet, hogy a király azt az előterjesztést, melyet a magyar kormány a m a g y a r k i r á l y 40 éves koronázási jubileumával hozott kapcsolatba, elfogadta, de úgy, hogy azzal nem a magyar király, hanem az o s z t r á k c s á s z á r 59-ik koronázási évfordulóját tette emlékeztessék. A kegyelmzés ugyanis nem a június 8-ki, hanem a december 2-ki datumhoz fűződik. A rendelet szerint egyébként mindazoknak a magyar állampolgároknak, akik az állítás elől való szökés miatt 1907. évi december 2-ig elítéltek, vagy bűnvádi eljárás alá vonattak, a további bűnvádi eljárás és büntetés, valamint a már kimondott vagy várható szolgálat meghosszabbítás elengedtetik. 1) Azok, akik állítási szökés miatt üldözöttek, a további vizsgálat ellenük vagy büntetésük abban az esetben is elengedtetik, ha a rajuk eső állítási és cseleget törvényes szolgálatai kötelezettségeknél magukat alávetik. Azok a visszavandorlók, akik a 3-ik korosztályból való kilépés előtt soroztatnak be, a szabályszerű szolgálati kötelezettség alatt állnak; ha azonban a visszavandorlás, ille-

tőleg besorozás a harmadik korosztályból való kilépés után történik: — az illetők amaz év december 31-ig szolgálatkötelesek, melyben 33 ik életévüket betöltik. — 2) A magyar honvédség állományába tartozó mindazon egyéneknek, akik a katonai behívási parancs iránti engedetlenség miatt büntetésüket töltik, büntetésük hátralevő része elengedtetik. Minden, a magyar honvédség állományába tartozónak, aki a most említett és 1907. dec. 2-ka előtt elkövetett bünescelemek miatt vizsgálat alatt áll, vagy büntető bíróságilag üldözöttek, a további vizsgálat és büntetés elengedtetik. — 3) A közkegyelemre méltott cselekményeknek más cselekményekkel való halmozata — ha az ítélet meg nem hozott — az illető egyéneknek közkegyelemben való részesítését nem zárja ki, ez utóbbi cselekményekért azonban felelősek maradnak.

— A gimnáziumi ifjúság jétéktere. Hirt adtnak róla lapunk előző számában, hogy G é r e s y Kálmán tankerületi főigazgató mostani Szentessen időzése nemcsak a tanmenet megvizsgálásának, de annak is szól, hogy lehetőleg dűlőre juttassa ezúttal a főgimnázium telkének kibővítésére szükséges telkek és az ifjúsági játéktér megszerzésének ügyét. Ez utóbbi dologban a főigazgató teljes sikerrel járt el. Az állam Székely József földmívelési igazgató és fakeskedő alsóréti földjéből szerzett meg az ifjúsági játéktér céljának megfelelő nagyságú területet, melyről az ideiglenes adásvételi szerződést már meg is kötötték. A főigazgató elismerését fejezte ki Székely Józsefnek azért, hogy a területet méltányos árban engedte át az iskolának.

— Az új vízi beruházások. A földmívelésügyi minisztériumban D a r á n y i Ignác földmívelésügyi miniszter előklésével értekezlet volt az új vízi beruházások tárgyában melyekkel a folyók hajózhatóvá szabályozását célozzák. A tárgyalás anyaga: az országos vízügyi igazgatóság által elkészített és a vízügyi nagy tanács által már letárgyalt terv volt. Maga a miniszter ismertette az egész tervezetet, mire élénk szemcsereg indult meg, melynek során a felszólalók a tervezetet helyeselték és egyes pótlásokat és kiegészítéseket hoztak javaslatba. A miniszter megígérte, hogy az elhangzott tanácsokat és észrevételeket komoly megfontolással tárgyává teszi és azon lesz, hogy egyesek aggodalmait a megfelelő végleges intézkedésekkel eloszlatassanak.

— Felolvasás. Ma lesz a helybeli állami főgymnásiumban a harmadik felolvasás, még pedig a vegytan köréből kísérletekkel. Bizonny nagyobb érdeklődést érdemelnék ezen felolvasások, mint amilyen eddig mutatkozott városunk intelligens közönsége részéről.

— Jóslat decemberről. M e t e o r írja a decemberi időjárásról a következőket: Decemberre ismét sok csomópont esik. Legéresebb hatásuk a 3—7—12—19 és 23-ik csomópontok a; 3-ik nyhe jellegű, az ezt követő gyengébb hatásúakkal együtt, változatos időjárást hoz a 7-ke körüli, több csapadékkal. A 12 ki hidegebb, melyet támogat a 19-ki is. Csomogy napokat van hivatva hozni a 23 ik csomópont, de nagy hideg csupán akkor állna be, ha a napon ciklonos hatású érvényesülnek, míg ha a napon kitörések lesznek, akkor nem igen lehet reményünk nagyobb hidegre, úgy, hogy a valódi téli idő inkább csak január hónapra marad. Ennek az lesz a következménye, hogy az igazi és nem a kalendáriumi tavasz csak későn köszönt majd be, ami a tavaszi vetések-

nek és munkálatoknak nem igen kedvez; vagyis az évszakoknak eddig tapasztalt eltólasa még a jövő tavasszal is észlelhető lesz, Jupiternek már többször említett általa következtében.

— Elhalasztott esküdtészi tárgyalás. K a c z i b a Imre és D e á k Imre csongrádi lakosok a mult évi július 1-én összeszurkáltak A n t a l Pál csongrád-köpalnahalmi legényt, aki súlyos sebeibe belehalt. K a c z i b a és D e á k erős felindulásban elkövetett, halált okozó súlyos testisértes büntetést voltak ennek folytán vadolva és ügyükben szombaton volt Szegeden az esküdtészi tárgyalás. A vádlottak és tanúk vallomásaiban, valamint az orvosszakértők véleményei alapján a vád képviselője: B o r s József kir. ügyész arra a meggyőződésre jutott, hogy az adott esetben nem erős felindulásban elkövetett, halált okozó súlyos testisértes, hanem szándékos emberölés büntetése forog fenn. Meggyőző jogi érvekkel és tartalmas beszédben iparkodott ezt bebizonyítani. A hol tizenkét szúrás által okozott sérülés van a holttesten, — mondott — ott erős bizonyíték van arra, hogy szándékos emberölés büntetéről van szó. Ezeknek alapján a vádlottak ellen emelt vádját megváltoztatta. A védő újabb bizonyítékok beszerzése végett kérte a tárgyalás elhalasztását. A bíróság a kérelemnek helyet adott és a tárgyalást elnapolta.

Életunt gazda. Sándorfalvaról telefonon értesítette a községi előjáróság a szegedi királyi ügyészséget, hogy ott E r d e i Menyhért 50 éves gazdaember felakasztotta magát és mire vézetes tettét hozzátartozói észrevették, már halot volt. E r d e i Menyhért gyógyíthatatlan gyomor baján való elkeseredésében emészette el — a jelentés szerint — megunt életét.

— Gazdák figyelmébe. A »Csongrádvármegyei Gazd. Egyesület« vezetősége — több szentesi gazda kérelmére — elhatározta, hogy december hó 1-6 felében ismét impörtál svájci tenyész-teheneket. Felhívja ezért a vezetőség azokat a gazdákat, akik svájci teheneket akarnak vásárolni, hogy ez iránt szándékukat legkésőbb december elsejéig az egyesület titkari hivatalánál jelentsek be, ahol a fizetési feltételek is megtudhatók.

— Halesztély. Lapunk előző számában hirt adtnak már róla, hogy a szegény sorsú Izraelita iskolásokat segítő egyesület tancmullatsággal egybekötött halesztélyt rendez a színházteremben. Ugy irtuk, hogy az estély december hó 7-én lesz, most azonban az egyesület vezetősége annak a közlésére kért fel bennünket, hogy a halesztély nem — mint eleinte tervezték volt — december 7-én, hanem egy héttel később, december 14-én lesz megtartva.

A fiatal leányok

ha testileg gyengék, vagy csak multó betegségben szenvednek is, már régóta bizalommal viselteknek a SCOTT-féle Emulsió iránt, mert fejlődésükre jótékony hatással van ez az izletes, könnyen emészthető VIII. 4—1

legjobb erősítőszér.

Serdülő leányoknak minden alkalommal ezt a bevált, kitünő szert kellene használniuk, a mikor gyengék, fáradtak és kedvetlenek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerertárakban.

Az Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle módoszer védjegyet — a halászt — érjük figyelmbe venni.

— A nép gazdasági nevelése. A földmívelésügyi kormány a földmívelő nép ismereteinek gyarapítása érdekében a gazdasági előadásoknak országsszerte való szervezése céljából ismét erős akciót indított meg. Már a múlt év télen is örvendtes eredmény mutatkozott ezen a téren, minthogy a rendezett közel ezernyelő előadáson 119220 gazdavidvett részt. A tére most történik az előkészítés. Az ország minden részében lesznek a nép részére. előadások. A miniszter az ideig tizenkét vármegyei gazdasági egyesületnek engedélyezett erre államsegélyt.

Felelősszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Kiadótalajdonos „Szentés és Vidéke” könyvnyomda

Egy használt jó karban, levő
ZONGORA 3—2.
eladó. Bővebbet a kiadó hivatalban.

Csongrád vármegye alispánja.

7395
1907 szám.

Árlejtési hirdetés.

Csongrád vármegye törvényhatóságánál az 1908 évben szükséges irodai szerek, papírneműek és nyomtatványok szállítására ezennel árlejtési hirdetek A beszerzendő szükségleti cikkekere együttes, vagy az irodai szerek és papírneműek, másfelől a nyomtatványok csoportja szerint külön-külön ajánlatot tehet.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott zárt-és mintákkal felszerelt ajánlatok a vármegye alispáni hivatalának 1907 évi december hó 18 án d. e. 10 óráig nyújtandók he, a mikor is azok nyilvánosan fel fognak bontatni.

Bánatpénz letétele nem kívántatik meg,

Az ajánlatok kiállításánál a közszállításokról szóló 83000/1907 számú belügyminiszteri szabályrendelet 18 §-ának határozmányai betartandók.

A közelebbi feltételek s a szállítandó cikkek minősége és mennyisége tekintetében a szükséges felvilágosítások az alispáni hivatalnál adatkak meg.

Szentés, 1908 évi november hó 20-án,

alispán helyett:

Dr. Nagy
vm. h főjegyző.

Kiadó lakás.

III. tized 45. számú háznál egy udvar lakás — 2 szoba, előszoba, konyhai éléskamra, tűzrevalós és külön padlás — a legközelebbi évnegyedtől, vagyis október 24-től bérbeadó.

Feltételek ugyanott, vagy lapunk szerkesztőségében megtudhatók

Pályázati hirdetés.

A Szentési Kerületi Munkásbiztosító pénztár Igazgatósága által ujonnan szervezett egy orvosi állás betöltésére pályázat hirdetetik.

Felhívattak Szentés város területén, esetleg a vidéken működő gyakorló orvosok, hogy akik ezen állást elnyerni óhajttak, ez iránti ajánlataikat a f. évi december 1. déli 12 óráig a pénztár elnökénél Simon Edénének nyujtsák be.

A megválasztandó orvos évi fizetése 1200 koronában van megállapítva, mely javadalmazas azon esetben ha a pénztár 1908. évi nyers bevételé 10500 koronát el éri, — évi 1600 koronára fog felemeltetni.

Egyéb feltételek a pénztár elnökénél nyerhetők.

Szentés, 1907. nov. 28.

Igazgatóság.

Hirdetés.

A Kurczában lévő nád 1907. december 2-án, a helyszínen nyilvános árverésen, készpénz fizetés mellett elárvereztetik.

Az árverés a szegvári határnál reggel 8 órakor kezdődik.

Szentés 1907. nov. 23

2—1

Kalpagos,
gazd. tanácsnok.

Alapított 1860-ban

Szentés város legrégibb és legszolidabb ékszerüzlete.

Elsőrangú összeköttetésem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindent közvetlenül gyárból vásárolva, — arany, ezüst és drágakő ékszeranyagokat és evőeszközöket, gyűrűket, láncokat, órákat és tajték árúkat a Kossúth-téri ev. ref. bérházban lévő Ékszerüzletemben a legjutányosabban és a legdivatosabb fazonban szolgálhatom ki t. vevőimnek s vállalom arany és ezüst tárgyak javítását.

Csaknem ötven éve a szentési piacon lévő Ékszerüzletemnek látogatása tehát feltétlenül érdekében áll mindenkinek, aki e nemű szükségleteit előnyösen akarja fedezni.

Áraim olcsóságáról és áruim izléses voltáról könnyen meggyőződést szerezhet magának egy vásárlással bárki is.

Szentésen, 1907. okt. hó.

26—1

Csillag Armin arany- és ezüstműves.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

fényképészeti felvételeket

és egyéb fényképészeti munkálatokat folyó 1907. évi. István király napjától kezdve, a legmodernebb művészi követelményeknek megfelelőleg felszerelt UJ

műtermemben

fogom eszközölnöm.

Hegedűs Vilmos Utóda,

Hegedűs Cecília

(Weisz-udvar mellett.)

fényképész.

3 db. visitfénykép 1 K. 50 f. | 3 db. nagy mak.-fénykép 6 K.
3 db. kab.-fénykép 4 Kor. | 3 db. boudoir , 8 K.